

Zsenigyertya és Katharszisz-szappan, avagy az egyetlen út számunkra, hogy naggyá váljunk...

Best of diploma

Magyar Képzőművészeti Egyetem, 2016. VII. 5–26.

MULADI BRIGITTA

A Magyar Képzőművészeti Egyetem végzős hallgatóinak kiállítása néhány éve új formában zajlik. A diplomamunkák közül a tanszékek javaslatai (korábban kurátori válogatás) alapján kiemelt művek jelennek meg a Barcsay Teremben és az Aulában. A kiállítás így nem ad teljes képet a diplomázókról, aki azonban érdeklődne minden egyes munka iránt, annak lehetősége van májusban és júniusban az összeset megismerni az osztályok diplomakiállításain. Ami tehát a Best of kiállításra kerül, az már egy válogatás a legaktuálisabb, legszínvonalasabb munkákból, ahogy azt az egyetem honlapján olvashatjuk. A közel negyven végzős közül ebben az évben huszonkilencen állíthattak ki.

Egy gyors pillantással is felmérhető, hogy idén a klasszikus képzőművészeti műfajok kevéssé hangsúlyosak, az elmúlt évekhez viszonyítva sokkal kevesebb a festmény, és annál több az installáció, a konceptuális munka, az alkalmazott grafikai projekt, az új, egyedi technikákat használó intermedialis mű. A paletta elég széles, a festőművész szakon végzett *Kala Bence* megy a legmesszebbre „szakmájától”, a leginkább klasszikus művek pedig olaj-vászon képek. Kala, a „profí festő”, itt konkrét jelentés nélküli fragmentumokat, titokzatos, primitív jeleket, papírkivágásokra rajzolt gesztusokat, papírtárgyakat

rendez motivikusan és színek szerint némileg kiegyensúlyozott installációba. A Best of tárlatvezetésén Révész Emese elmondása szerint ez annak az ún. Y generációnak, a technika korába csöppent nemzedéknek a reagálása a művészeti formálásra, amelynek szülőttei ugyan bármit meg tudnának festeni, bármilyen előképhez, egyáltalán képhez könnyen hozzáférhetnek, de inkább egyedi utat, szabad stílust, antiesztétikus, efemer kifejezésformákat keresnek. Ez a stratégia ekvivalens ugyan a klasszikus avantgárd attitűddel, de ebben a kontextusban, ahol a teljesítmény és a felkészültség felmutatása a cél, kissé komolytalannak tűnik.

A munkák többsége azonban, így-vagy úgy, a hagyományos médiumok keretein belül marad – ha nem is minden esetben a végzett szaknak megfelelően –, azaz a festészet, a grafika, a fotó, a szobrászat, a tárgyformálás különböző módjai, az installáció és a térberendezés/environment területén.

A festészet ebben az évben valóban nem vezető műfaj, hiszen csupán három művész által képviseltetik a kiállításon – *Mráz Judit* kristálytisza kompozíciói, szinte hiperrealista, mégis kissé szentimentális ízű vászonsfestményei és *Rácz Noéminek* a *Két lépés a folyóba* című munkája mintha arra utalnának, hogy a hagyományos kép kibillentése a „festmény szerepből” a mai festészet aktuális problémája. Rácz fehér alapon feszes kompozícióban elhelyezett, konceptuális, „kép a képben” ábrázolással konkrétan rákérdez a festészet mai helyzetére. Mráz Judit festményei valamiféle

VIDRA RÉKA:

B_RS_Y_T_R_M c bolt és webshop, változó méretek, képgrafika-spezializáció

photoshopolt romantikus tablóknak, technikai képnek látszanak, amelyek mintha egy romantikus tengerparti hotel megrendelésére készültek volna, Rácz Noémi munkái pedig mindezt intellektuális, szöveggel ellátott, a vizualitást redukáló, szigorú gondolati konstrukciókkal ellenpontoszák. A harmadik festmény, egy installáció, az Aulában kapott helyet.

A képgrafikus hallgatók láthatóan individuális utakat keresnek a megtanult, kötött, technikai műfajok határain belül, sőt túllépik ezeket. *Mondik Noémi* a hétköznapiok szituációinak abszurditása iránti fogékonyságát éli ki álnaiv, képregényszerű alkotásaiban, amelyekhez a női magazinokban népszerűsített, kreatív shopokban kapható színes gyöngyöket használ – vasal rá a hordozóra. *Mondik* inspirációs

forrása egy szubkulturális jelenség, a „pick-up artist” lét, vagyis a csajfelszedés mint életforma. A jelenetek szokatlanul hosszú, történetet leíró címeikkel a 60-as évek szövegműveit is idézik, de egy kortárs, Hecker Péter satirikus dada, neo-pop festményeire is emlékeztetnek.

Egy divatos, aktuális technikai eszköz – nevezetesen az internetről gyűjtött, drónok (egykori háborús célokra kifejlesztett titkos megfigyelő eszközök) – által készített fotókat használ *Szita Barnabás Oculum Videntem Omnia* című szitanyomataihoz. Európa emblematikus templomkupoláinak légi felvételein, a különböző világvallások, felekezetek építészeti tömegformálásában a konstans formát kereste. Az egyenlő nagyságú és teljes felülnézetű kör kupolafotókat mint „Isten szeme által látott képet” (idézet Révész Emesétől) egy sorba rendezte, amelynek fontos üzenete van a mai kaotikus vallásháborús időszakban.

ÁCS ATTILA:
Az ismeretlen Antall, animáció és plakátsorozat, tervezőgrafika-specializáció

BÉRES BRIGITTA:
Kiragadott sorok-Emlékezet torzulás I-III., kiadvány, üvegtárgy, plakátok, tervezőgrafika-specializáció

foró: Berényi Zsuzsa

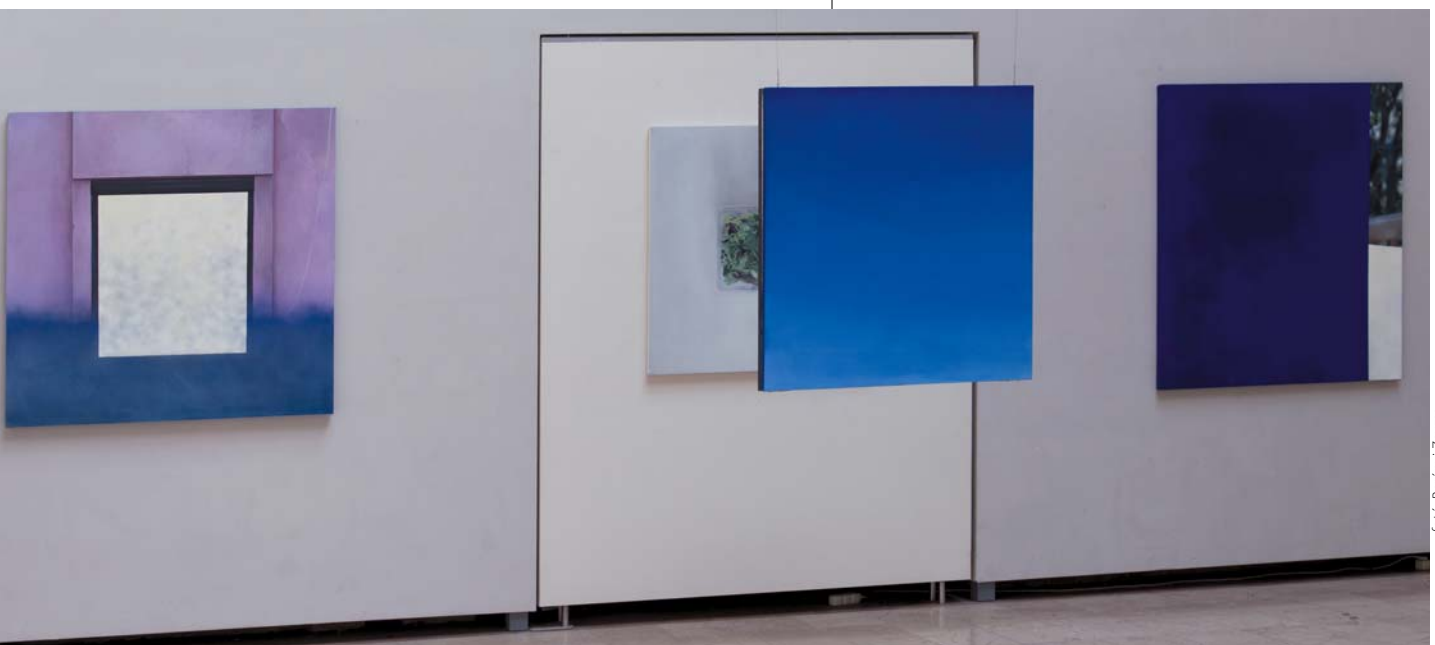
FARKAS ANNA: Tanya, digitális fotó (2), intermédia szak

MONDIK NOÉMI: Opener – Idősebb úr azt üvölti a Király utcai Penny Marketben átvették, mert nem is akciós minden, mire egy alkalmazott hölgy...

KOCSIS ÁGNES: Lightroom, festőművész szak

Ács Attila az egyetlen, aki a magyar történelem egyik jelentős fordulatra reagál művében (mint ahogy a magyar kortárs képzőművészetben, a diplomák között sem gyakori ez a téma, habár számos pályázati kiírás éppen ezt az eseményt preferálja), egy 1956-hoz kötődő történetet dolgoz fel animációs filmjében, amikor 1957-ben Antall József diákjai egy csendes tüntetésben emlékeztek meg a forradalomról, amely időben egybeesett Antall megfigyelésével.

A szobrászok munkái évről évre nagy figyelmet generálnak az egyetemen szakmai felkészültségükkel, szokatlan, egyedi anyagaikkal és intermedialis megoldásaikkal. Ezúttal Berkes Ádám a léptékekkel és a funkciómódosulással játszik el, amikor szemmel alig érzékelhető apró gépkatrészeket, ipari formákat nagyít fel, színez meg egyfajta posztpop objektorsorozatot hozva létre. Az Aulában elhelyezett *Hangulatmodulátor* – ami Kubrick *Űrodüsszeiájának* paródiájában a gyilkos úrbázis inverze, egy rózsaszín, mindenkit jó kedvre derítő holdbázis lehetne – *Leitner Levente* objektje.

foró: Berényi Zsuzsa

for: Berényi Zsuzsa

Megyeri Barbara Számszára című Möbiusz-meanderje egy fantáziafilm díszletének is elmenne. A magába csavarodó szalag nemcsak a görög motívum végtelességét hordozza magán, de élő organizmus is, a meander árkaiba ugyanis mohát is ültetett a művész.

Az intermédiáművészek szinte kivétel nélkül szobrászati jellegű teremtervezést, installációt hoztak létre. Maria Lima Victor Sétára invitál a fikció erdejébe, ahol egy-egy, a magasból belógó ágat megmozdítva a néző különböző hanghatásokat generálhat, s a különös hangulatú varázserdőben sétálva elgondolkodhat a művészet szerepéről. Itt a Barcsay Terem jobb oldali traktusában látjuk még Farkas Anna intermédiáművész Tanya című fotóinstallációját, amely a magyar karakterisztikájú farmnak állít poétikus emléket egy teremnyi efemer panorámatájképpel.

Sztefanu Marina képgrafika szakos hallgató ötvözi a díszlettervet, az animáció azon ágát, amikor papírkivágatok mozgatóásával készítik el a filmet és az installációt. Több négyzetméternyi falfelü-

leten egy állatkertrészletet hoz létre rózsaszín flamingóknak és az afrikai szavannák állatainak. Alkotása így egy kreatív „készítsd magad” makettjátékot imitál.

Konkréten egy társasjáték arculatát tervezi meg Novotny Dóra Lakó-Társas című grafikai művében, ahol egy buli megszervezésének részleteit kell megoldaniuk a részt vevő játékosoknak úgy, hogy a fiktív társasház összes tulajdonosa elégedett legyen az eredménnyel.

A könyv mint objekt két munkában is megjelenik, de teljesen más koncepcióval. Szalay Mária a Nemléted hangja című japán versantológia minden egyes verséhez egy dupla oldalnyi képet rendel úgy, hogy a versek a középső két oldalra kerülnek. A könyv tulajdonképpen egy illusztrált verseskönyv, de önálló műként mint könyvtárgy is értelmezhető.

A másik munka Béres Brigitta könyve egy emberi életet szimbolizál 85 oldalával az átlagéletkorra utalva. Szent Ágoston szövegeit a művész úgy lyuggatta át, palimpszeszt jelleggel, hogy megmutatja az előző és/vagy a következő oldalakat. Így az olvasás lehetővé teszi, hogy a jelenben – ahogy Szt. Ágoston mondja – a figyel-

MRÁZ JUDIT:

Cím nélkül, olaj, vászon,
150x120 cm;
Cím nélkül, olaj, vászon,
120x150 cm, festőművész szak

BERKES ÁDÁM CSANÁD:

1. hungarocel, poliészter gyanta, 140x90x80 cm,
2. hungarocel, poliészter gyanta, 160x140x90 cm, Ü
3. hungarocel, poliészter gyanta, 150x120x40 cm, szobrászművész szak

MEGYERI BARBARA:

Számszára, vegyes technika,
90x120x150 cm,
szobrászművész szak

for: Berényi Zsuzsa

münk olykor a múltra, olykor a jövőre irányuljon. A könyv átluggatott lapjain átlátunk az életünk elejére, és a kusza szövegek között a jövőbe is, majd ahogy telik az élet, egyre kevesebb mutatkozik meg a jövőből, a szöveg egyre érthetőbb, és egyre több emlékünkből ébred a múltból. 33 éves kor körül áll össze a kép, 74-nél kiteljesül az élet – ha Szent Ágostonról van szó, akkor megvilágosodásról beszélhetünk.

NOVOTNY DÓRA:
Lakó-Társas, papír, fa,
tervezőgrafika-spezializáció

Később a nyílások egyre tágulnak, végül keretté vékonyodnak a lapok, s ahogy kezdtük, úgy végezzük. Két példány készült a könyvből a dualitás kedvéért, egy fekete és egy világos színű. A legfontosabb szempont az volt, hogy maga a szöveg is a jelenhez torzuljon, a történések kontextusához alakuljon, ahogyan a valóságban is egy idő után már szinte mi döntjük el, hogy mire is emlékezünk.

LEITNER LEVENTE:
Hangulatmodulátor,
vegyes technika,
szobrászművész szak

Az MKE-n az egyetlen szak a látványtervező, amely osztott bolognai képzésben működik, vagyis 3+2 év – ezen a szakon jelmeztervezés, díszlettervezés és bábtervezés is van. A kiállításban ezek mindegyikéből

for: Berényi Zsuzsa

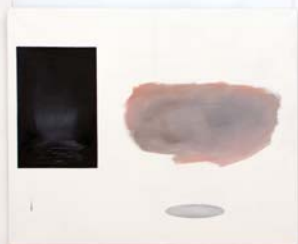

for: Berényi Zsuzsa

látunk példákat. A hallgatók nem élesben, színdarabokhoz, hanem előre kijelölt irodalmi művekhez készítettek terveket. Goethe Faustját választotta Csuzda Kitti, aki szerint Faust gnómokként látja az embereket, s ezt a gondolatot formálta meg rajzain és jelmeztervén. Bobor Ágnes ugyanezt klasszikus színpadi darabként képzelte el, s egy divatbemutató elegáns darabjainak tűnő jelmezein 18. századi spanyolgallért éppúgy alkalmazott, mint múlt század eleji harisnyakötőt, de a mai divat elemei és anyagai sem hiányoznak munkáiról.

Dabóczi Noéminek két művét is láthatjuk, az egyikben maszkokat formázott meg, amelyek a szereplő bábok fejei, és gumiszzerű anyaguk miatt az arcokon szinte változni látszó érzelmek, gesztusok is megjelennek. A másik egy sülyesztőszínpad Térey János Jeremiásához – ahol a színészek lent játszanak, a bábok fent mozognak, a közönség pedig a színpadon foglal helyet. Téreynek Az ember tragédiájához hasonlóan színekből építkező élettörténete a Nagy Jeremiás debreceni parlamenti képviselő elméjében játszódó emlékképekből és álmokból áll össze, amelynek haláltánc jellege ihlette meg Tóth Barbarát is, aki rendkívül hatásos jelmezein át az ember zsigereit, szerveit, gerincoszlopát is látni engedi, amivel – mint felsorolt diplomázó társai is – művészi szinten valósítja meg munkáját, egyedi hangot csempészve az alkalmazott művészetbe.

A restaurátok munkái a látványtervezők művei mellett szintén az Aulában kaptak helyet. A restaurátorok a mai képzés szerint kimerítő természettudományos

Kapható vászontáska „Are you critical enough?” felirattal, Jó ízlés-piknikszett, Zsenigyertya, Katharszisz-szappan. Vásárolhatunk Kisemmiző jegyzetfüzetet, Arthur C. Danto *Hogyan semmizte ki a filozófia a művészetet* című esszéjét megidézve vagy cigarettatárcát egy 17. századi metszettel, amelyen rabszolgák dolgoznak a dohányültetvényen.

Hazavihetünk egy plakátot „The art is sexy” szöveggel, Thomas Howing, a MET egykori igazgatója híres mondásával. A White Cube simogatható, szerethető, puha plüsskocka formájában vihető haza. Guy Debord *A spektákulum társadalma* című művére reagál a feliratos póló, amely szerint a viselő, aki hordja, az maga a spektákulum. Aki nem látogatott el a Képzőre a kiállítás alatt, az Vidra Réka webshopjában – <https://barcsayterem.myshopify.com/collections/all> – megvásárolhatja a véges számú replikákat, így részesülvén a művészet megunhatatlan mágiájából.

for: Berényi Zsuzsa

RÁCZ NOÉMI KATALIN:

Az indikátor, olaj, vászon, 150x200 cm,
Két lépés a folyóba, olaj, vászon, 140x160 cm,
23 méter mély kút, akril, ceruza, olaj, vászon, 195x155 cm,
festőművész szak

MARIA LIMA VICTOR:

Séta a fikció erdejében, vegyes technika, 500x500x500 cm, intermédia szak

ismeretekkel is rendelkeznek, s az egyetemen számos szakirányban képezhetik magukat. Két fő irány működik, a képzőművész restaurátor szak, ahol festő-, faszobrász- és kőszobrász-restaurátorokat képeznek, és az iparművész restaurátor szak, ahol pedig öt specializáción (fa-bútor, fém-ötvös, papír-bőr, textil-bőr és szilikát) szerezhető diploma. A kiállításon festményekből, bútorokból és fegyverekből látunk ízelítőt.

Itt kapott helyet *Kocsis Ágnes* festményinstallációja (a harmadik festészeti mű), amely egyrészt a természetes és a mesterséges, valamint az absztrakt és a figurális ábrázolás együttműködését valósítja meg, de nem egyetlen alkotáson, hanem egy mozgalmas, szobányi installációban. Monokróm, fragmentum jellegű, elmosódó és természetes képek váltják egymást a néző mozgásának megfelelő ritmusban, s állnak össze egy „mozivá”, a festészet különböző problémáinak egy műben való feltérképezésével, kvázi a festészet mai, sokféle nézőpontját összefoglalva.

Vidra Réka munkája már kiszorult a kiállítóteréből, és az előtérben talált helyet magának a porta mellett, mint egy komplett múzeumshop, megkeverve az időt: mintha az egykori Műcsarnok mint kiállítóter design tárgyai tűnnének fel itt a múlt és a jövő keverékeiként. Amint azt a rögtönzött látatvezetésében Réka elmondta, olyan tárgyakat készített, amelyek ironikus formában a művészetelmélet és az esztétika emblematis fogalmait alakítják tárggyá. Az origón Platón kitzője áll, amit elsőként szerezhet be a vásárló, „Én megmondtam” felirattal, merthogy Platón etikai kételyére épül az egész kollekción.

for: Berényi Zsuzsa